

[Udenrigsministeren.]

dagens medvirken ved indgåelse af traktater med andre lande. Dette problem har jeg inde på livet til daglig, når det skal afgøres, hvilke af vore talrige overenskomster med andre lande der skal forelægges rigsdagen. På dette område har der nedfældet sig visse principper, som regeringen følger. Jeg mener at have principperne på min side, og at opportunisten i denne sag ikke befinder sig hos mig eller hos regeringen, men andetsteds.

Det er en naturlig sag, at planen om en fælles forsvarsstyrke i Europa medfører visse ændringer i Atlantpaktorganisationens militære struktur. Forholdet er jo det, at samarbejdet indenfor Atlantpagten hidtil overvejende har været af planlæggende karakter. De organer, der er blevet oprettet for at udføre denne planlægning, kan ikke uden visse ændringer i deres struktur påtage sig de opgaver, som følger af, at planlægningen bærer frugt i oprettelsen af en fælles styrke. Det er aldeles teoretisk at hævde, at dette resultat ikke er en konsekvens af Atlantpagten, at dette i afgørende grad ændrer Atlantpagten, og at man folgelig skulle have forelagt rigsdagen spørgsmålet om dens principielle tilslutning til Atlantpagten igen. Det, der er afgørende i denne sag, er, at Atlantpaktens formål: gennem en kollektiv bestræbelse at bevare freden, er uændret, og at traktatorganisationens politiske struktur uændret hviler på princippet om, at hver deltager i traktaten er repræsenteret på lige fod.

Men det ærede medlem mener desuagtet, at rigsdagen og ikke regeringen må skønne over, om planen om en enhedskommando er en konsekvens af Atlantpagten. Regeringen har ikke, som jeg allerede antydede i går, til hensigt at prøve på at indskrænke rigsdagens kompetence, men når det ærede medlem taler om rigsdagens rettigheder på dette område, må jeg heroverfor minde om regeringens forpligtelser.

Rigsdagen har i sin tid efter en omhyggelig behandling af sagen givet sin tilslutning til, at Danmark trådte ind i Atlantpagten. Det var herefter regeringens pligt ikke alene at sørge for, at Danmark undertegnede traktaten, men også og lige så fuldt, at Danmark som medlem af traktatorganisationen bidrager sit til at løse de sikkerhedspolitiske problemer, som førte til, at vi tog dette skridt. Det er regeringens opgave at administrere den principielle beslutning, som rigsdagen dengang tog, og det er regeringens opfattelse, at den ved at give tilslutning i princippet til den foreliggende plan har gjort

sin pligt indenfor rammen af sine beføjelser.

Det er imidlertid en selvfølge, at rigsdagen kan have en anden opfattelse, og jeg skal ikke hindre det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard i at bevæge rigsdagen til at nå frem til en sådan anden opfattelse. Jeg tvivler blot på, at det ærede medlem vil have heldet med sig.

Det ærede medlem fandt, at mine udtalelser i går ikke dækkede realiteten i det, der foregik, og anførte, at det radikale venstre på mødet med statsministeren den 20. september havde forlangt, at svarets afgivelse skulle vente de 6 dage, der var tilbage, inden den ordinære rigsdag trådte sammen den 3. oktober, så rigsdagen kunne drøfte og gennemgå sagens vidtrækkende enkeltheder. Det ville nu have været mere end 6 dage — for at være mere nøjagtig 7 dage, fra den 26. september til den 3. oktober —, før vi i så fald kunne have svaret. Det ærede medlems optimistiske tidsbedømmelse skyldes måske hans bevidsthed om, at det ikke kunne have taget lang tid for rigsdagen at nå til det resultat, som de tre store partier allerede var nået til. Jeg kan være enig med det ærede medlem, hvis dette er hans betragtning, thi enkelthederne kunne vi ikke drøfte i september, vi kunne ikke have drøftet dem den 3. oktober, og vi kan heller ikke drøfte dem i dag, for de foreligger endnu ikke. Det er forsvarsministrenes og den militære sagkundskabs opgave at udarbejde planens enkeltheder. Men det ærede medlem tænkte måske ikke så meget på „vidtrækkende enkeltheder“ som på „vidtrækkende konsekvenser“. Disse konsekvenser er selve Atlantpaktens konsekvenser, som rigsdagen allerede har drøftet og taget stilling til i marts 1949, og de munder ud i, at pagten gerne skulle blive den realitet at give et afgørende bidrag til at sikre freden i verden.

Ministeren for handel, industri og søfart (H. C. Hansen); Det ærede medlem hr. Erik Eriksen udtrykte i sin tale forbavelse over, at man ikke nærmere havde forhandlet med partierne, hvilken formel for den fremtidige liberalisering man ville foreslå anvendt ved drøftelserne i Paris.

Jeg vil gerne for det første sige, at en principiel drøftelse af stillingen til liberaliseringen måtte forudses ikke at føre til noget resultat, så længe en klaring her i rigsdagen gennem debat og forhandlinger i vareforsyningsudvalget endnu ikke havde fundet sted. Vareforsyningsudvalget er mig bekendt først konstitueret i dag, udenrigsnævnet blev først konstitueret i går, men for